

aktualności

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

BIULETYN INTERNETOWY

NR 2/2019 (150)
29 kwietnia
BIULETYN

Kujawsko-Pomorski
Ośrodek Doradztwa
Rolniczego
w Minikowie
89-122 Minikowo
tel. 52 386 72 00
www.kpodr.pl
sekretariat@kpodr.pl

SPIS TREŚCI

Wiosenne siewy w Grubnie	1
Stan plantacji	2
Notowania cenowe	3
Rolnictwo ekologiczne – nowe zasady	3
Z życia KPODR	4

KPODR zaprasza

Targi Turystyczno-Ogrodnicze
LATO NA WSI
11-12 maja, Minikowo

IV Regionalna Wystawa Zwierząt Futerkowych,
Drobiu Ozdobnego i Gołębi Rasowych
11-12 maja, Minikowo

Międzynarodowy Dzień Rzepaku
EURORZEPAK
23 maja, Minikowo

XL DNI OTWARTYCH DRZWI
1-2 czerwca, Zarzeczewo

Więcej informacji na www.kpodr.pl.

PRODUKCJA ROŚLINNA

KOLEKCJA ODMIAN

Wiosenne siewy w Grubnie

Obecny sezon okazał się, jak dotąd, łaskawy dla kolekcji odmian roślin uprawnych w Grubnie. Oziminy przetrwały znakomicie, czyli w 100%. Nie trzeba było likwidować ani rzepaku, ani tym bardziej zbóż, jak miało to miejsce przez kilka ostatnich lat z rzędu. Po łagodnej zimie około 150 poletek z oziminami jest w dobrej kondycji.

Jak każdego roku, w kolekcji odmian przygotowywanej na Kujawsko-Pomorskie DNI POLA najwięcej jest zbóż, w tym 66 odmian pszenicy (50 ozimej i 16 jarej), 35 odmian jęczmienia (20 jarego i 15 ozimego), 21 odmian żyta ozimego, 18 odmian pszenżyta (14 ozimego i 4 jarego), 12 odmian owsa.

W tym roku dobrze prezentują się również przewódki: po dwie odmiany pszenicy jarej i pszenżyta jarego.

Ponadto założono 37 poletek z odmianami rzepaku ozimego oraz 7 z roślinami i mieszankami poplonowymi. Jest także cztero-gatunkowa mieszanka strączkowo-zbożowa oraz kolekcja 10 mieszanek traw pastewnych. W kwietniu posadzono ziemniaki i wysiano kukurydzę. Założono również poletka z soją sianą w różnych terminach agrotechnicznych.

W czerwcu na rolników i innych zwiedzających czekać będzie w sumie około 280 poletek demonstracyjnych. Zapraszamy **15-16 czerwca** do Grubna na XXIII Kujawsko-Pomorskie Dni Pola!

Marek Radzimierski

Poletka rzepaku i zbóż ozimych dobrze przetrzymały.

Zboża jare wysiewają pracownicy Zakładu Rolnego Grubno pod nadzorem Stanisława Szwejki z KPODR.

Stan plantacji

W tym roku dobrze przezimowały zarówno zboża, jak i rzepak. Jednak po zimie pewne straty występują zawsze. Tym razem miały postać miejscowych wypadnięć roślin, na skutek niedostatecznej ilości wilgoci podczas siewów. Przesuszenie głębszych warstw gleby utrudniało jesienną uprawę zwłaszcza na polach usytuowanych na wzniesieniach terenu, na glebach gliniastych, a także tradycyjnie na lekkich glebach piaszczystych. Później nastąpiły opady i plantacje się wyrównały.

Wczesną wiosną nie było większych opadów i długo utrzymywały się nocne przymrozki. W tych warunkach wegetacja początkowo przebiegała powoli, tym bardziej, że prawie do końca marca temperatury w dzień oscylowały od +3 do +10°C i tylko kilka razy odnotowano wyższe, do +15°C. Od początku kwietnia nie było już większych spadków temperatur, co było korzystne dla wegetacji. Oziminy zregenerowały się po zimie (szczególnie rzepak), a te zboża ozime, które jesienią słabo się rozkrzewiły, mogły spokojnie dokończyć krzewienie.

Stan plantacji **zbóż** można ogólnie ocenić jako dobry. Na niektórych polach widoczne są jednak oznaki słabego pobierania azotu przez rośliny (jasne przebarwienia to właśnie efekt chłodu i braku wilgoci). Żyto jest zaawansowane w strzeleniu w źdźbło, a pozostałe zboża ozime kończą krzewienie, co oznacza, że należy zadbać o stan zdrowotny plantacji. Wczesną wiosną największym zagrożeniem są łamliwość źdźbła i mączniak prawdziwy.

Łamliwość źdźbła zbóż i traw rozwija się szczególnie w sezonach o chłodnej i wilgotnej wiośnie, a jej szkodliwość wzrasta, gdy na początku lata występuje susza. Chorobę najpierw trudno rozpoznać, bo uwidacznia się dopiero od fazy strzelenia w źdźbło, w postaci zbrunatnień na pochwach liściowych i dolnych międzywęźlach. Ochrona polega na zastosowaniu fungicydu z chwilą wystąpienia pierwszych widocznych objawów w okresie od początku strzelenia w źdźbło do fazy drugiego kolanka. Próg ekonomicznej szkodliwości wynosi około 20% źdźbeł z objawami porażenia.

Mączniak prawdziwy zbóż i traw może porażać zboża od fazy krzewienia jesiennego (oziminy) aż do dojrzewania. Rozwojowi choroby sprzyjają wilgotna pogoda, gęste łąny, dostatek azotu przy większej wilgotności. W pszenicy ozimej i pszenicy próg ekonomicznej szkodliwości określa się w zależności od fazy rozwojowej zboża:

- krzewienie: 50–70% roślin z pierwszymi objawami choroby;
- strzelanie w źdźbło: 10% źdźbeł z pierwszymi objawami porażenia;
- kłoszenie: pierwsze objawy choroby na liściu podflagowym, flagowym lub kłosie.

Zagrożenie mączniakiem zwiększa się wraz ze wzrostem roślin, ponieważ osłabione chorobą rośliny łatwiej infekowane są także przez inne patogeny grzybowe.

Przy jednoczesnym porażeniu łamliwością i mączniakiem warto rozważyć zastosowanie fungicydu zarejestrowanego do zwalczania obu chorób. Wtedy próg ekonomicznej szkodliwości wystarczy określić dla jednej z nich.

Rzepak ozimy kwitnie. Dotychczas brak opadów i nocne przymrozki wstrzymywały rozwój roślin oraz ograniczały żerowanie szkodników. Zagrożenie chorobami grzybowymi też nie było duże. Co nie oznacza, że nie należy chronić rzepaku, gdy zaczną opadać pierwsze płatki kwiatowe.

Kończą się siewy **kukurydzy** i sadzenie **ziemniaków**. Dla obu tych gatunków bardzo ważna jest ochrona przed chwastami, ponieważ początkowo rosną powoli, a odkryta gleba łatwo się zachwaszcza. Warto więc rozważyć wykonanie oprysku herbicydem doglebowym bezpośrednio po siewie (sadzeniu).

W obecnych warunkach pogodowych na razie nie ma większego zagrożenia ze strony chorób fuzaryjnych w zbożach oraz suchej zgnilizny kapustnych w rzepaku. Dopiero w przypadku dłuższych obfitych opadów szybko może pojawić się wzrost zagrożenia łamliwością źdźbła i mączniakiem (pszenica, pszenżyto) oraz siatkową plamistością (jęczmień ozimy) i pod tym kątem należy plantacje zbóż obserwować.

Marek Radzimiński

Ceny produktów rolnych i nawozów mineralnych

PRODUKT	ŚREDNIA 2018	MIESIĄCE 2019			ŚREDNIA 2019
		STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	
CENY TARGOWISKOWE PODSTAWOWYCH PRODUKTÓW ROLNYCH*, zł/dt					
pszenica	81	83	92	99	91
żyto	67	73	70	76	73
jęczmień	80	86	86	96	89
pszenżyto	72	82	83	83	83
ziemniaki	93	123	145	160	143
CENY SKUPU ŻYWCA NETTO*, zł/kg					
żywiec wieprzowy	4,04	3,59	3,67	3,90	3,72
maciory	2,58	2,13	2,29	2,63	2,35
żywiec wołowy	7,87	7,87	7,70	7,68	7,75
krowy	5,35	5,14	4,89	5,15	5,06
CENY SKUPU ZBÓŻ NETTO*, zł/dt					
pszenica konsumpcyjna	72	84	83	79	82
pszenica paszowa	70	83	81	78	81
żyto konsumpcyjne	58	65	68	65	66
pszenżyto paszowe	64	74	74	73	74
jęczmień konsumpcyjny	68	82	80	77	80
jęczmień paszowy	66	80	80	77	79
CENY NAWOZÓW MINERALNYCH NETTO, zł/dt					
saletra amonowa 34%	110	122	120	123	122
mocznik 46%	129	152	149	149	150
superfosfat wzbogacony 40%	133	143	146	148	146
sól potasowa 60%	133	142	139	137	139
Polifoska 6	146	163	159	163	162

* na podstawie „Systemu Notowań” KPODR Minikowo: www.ceny.kpodr.pl

opracowanie: Marlena Małek

FUNDUSZE DLA WSI I ROLNICTWA

Zmiany w działaniu „Rolnictwo ekologiczne”

27 lutego 2019 roku zmieniono rozporządzenie MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne”. Wprowadzono m.in. następujące zmiany:

- Możliwość deklaracji **uprawy wielogatunkowej** w ramach wariantu/pakietu:
  - w pakietach 1–3, 5, 7–9, 11 (uprawy rolnicze, warzywne, zielarskie, paszowe) – dwie różne uprawy lub dwa gatunki roślin uprawiane w ramach pakietu, zajmujące łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha, lub
  - w pakietach 4 i 10 (uprawy sadownicze) – co najmniej dwie różne uprawy lub dwa gatunki roślin uprawiane w ramach tych samych wariantów, zajmujące łącznie zwarty obszar o powierzchni co najmniej 0,1 ha;
  - do upraw wielogatunkowych nie mogą być deklarowane: uprawy na zielony nawóz, rośliny dwuletnie, konopie włókniste, mieszanki wieloletnich traw i drobnonasiennych, rośliny na materiał siewny.

- Przeniesienie uprawy **ostropestu plamistego** z pakietów 3 i 9 (uprawy zielarskie) do pakietów 1 i 7 (uprawy rolnicze) i tym samym obniżenie stawki płatności.
- Rozszerzenie katalogu roślin uprawianych na zielony nawóz o **grykę zwyczajną**.
- Zniesienie obowiązku posiadania dokumentu potwierdzającego jakość i liczbę materiału szkółkarskiego w przypadku uprawy drzew i krzewów zgłoszonych do zobowiązania jako nieowocujące.
- Rozszerzenie listy roślin wspieranych w ramach pakietów 2 i 8 (uprawy warzywne) oraz 3 i 9 (uprawy zielarskie) o **koper włoski dwuletni i wiesiołek dziwny**.
- Zwiększenie obsady zwierząt do 0,5 DJP, wymaganej w przypadku pakietów 5 i 11 (uprawy paszowe na GO) oraz 6 i 12 (TUZ) – dotyczy rolników, którzy przystąpili do działania „Rolnictwo ekologiczne” po 15 marca 2019 roku.
- Łagodniejsze sankcje w przypadku niespełnienia wymogu wytworzenia produktu rolnictwa ekologicznego (wymóg ten nie będzie warunkiem przyznania płatności, a sankcje będą polegały na zmniejszeniu płatności).

Agnieszka Dobosz-Idzik

Forum Przysiek 30 marca

XXVII Forum Pszczelarzy

Piękna wiosenna pogoda towarzyszyła uczestnikom naszej pszczelarzkiej imprezy, zorganizowanej wspólnie z Regionalnym Związkiem Pszczelarzy w Toruniu. Finansowo Forum wsparł Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Departament Rolnictwa i Geodezji, Urząd Marszałkowski w Toruniu.

Wśród zaproszonych gości obecny był minister rolnictwa Jan Krzysztof Ardanowski, który podkreślił, że pszczelarstwo jest nierozzerwalnym ogniwem rolnictwa i o tym trzeba pamiętać rozwiązując problemy pomiędzy pszczelarzami i rolnikami.

Podczas Forum pszczelarze mieli okazję wysłuchać wykładów poświęconych trudnej sztuce pszczelarstwa. Na kiermaszu natomiast właściciele uli mogli zaopatrzyć się we wszystko, co do pasiek jest potrzebne. Tłumy wokół stoisk świadczą o tym, że nasza impreza jest potrzebna, dlatego już dziś zapraszamy wszystkich zainteresowanych na przyszłoroczne Forum Pszczelarzy w Przysieku.

*Piotr Kociorski
fot. Marek Rząsa*

Konferencja Przysiek 3 kwietnia

Perspektywy dla polskiej wsi

Zorganizowana z inicjatywy Kancelarii Prezydenta RP, przy współudziale Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i 13 rządowych ministerstw, kolejna konferencja z cyklu „**Perspektywy dla mieszkańców obszarów wiejskich**” odbyła się w Przysieku. Podczas spotkania poszczególne ministerstwa prezentowały swoje oferty dla obszarów wiejskich i ich mieszkańców. Konferencja była okazją do wspólnej dyskusji z samorządowcami.

Diagnoza wsi i rolnictwa

8 kwietnia w siedzibie Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy odbyło się podsumowujące spotkanie Zespołu analizującego szanse i zagrożenia oraz potencjalne kierunki rozwoju obszarów wiejskich na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W spotkaniu uczestniczył Jan Krzysztof Ardanowski, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej rolnictwa, obszarów wiejskich i przetwórstwa województwa kujawsko-pomorskiego z określeniem analizy SWOT powstała z inicjatywy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przy wsparciu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z udziałem około 50 liderów firm i instytucji rolniczych z regionu, pod redakcją KPODR Minikowo. Jest ona elementem regionalnym i wkładem do aktualizowanej Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa do roku 2030 i wspiera przygotowanie nowej perspektywy środków europejskich dla wsi i rolnictwa. Diagnoza dostępna jest na stronie internetowej www.kpodr.pl.

– „Warunkiem rozwoju obszarów wiejskich jest aktywność społeczna” – podkreślił minister Ardanowski i zwrócił uwagę na wymagania współczesności wynikające z trzech podstawowych procesów: globalizacyjnego, demograficznego i związanego z cyfryzacją. Proces globalizacji jest powszechny i dotyczy wszystkich dziedzin gospodarczych, w tym także rolnictwa. Zmiany zachodzące w otoczeniu rolnictwa stwarzają zarówno szanse, jak i zagrożenia. – „Nie możemy konkurować na światowym rynku wielkością dostaw, ale możemy konkurować jakością” – stwierdził szef resortu rolnictwa.

Minister mówił o konieczności wdrażania postępu technicznego i najnowocześniejszych rozwiązań. – „Działy wymagające dużego nakładu pracy ludzkiej są zagrożone ze względu na brak rąk do pracy, a nie możemy konkurować stawkami z naszymi sąsiadami Niemcami, którzy w tym roku oferować będą stawkę 12,5 euro za godzinę” – podkreślił minister Jan Krzysztof Ardanowski.

Zwrócił również uwagę na procesy demograficzne, wskazując na rosnące zainteresowanie ludzi z miasta osiedleniem się na wsiach, oczywiście tych położonych najbliżej dużych ośrodków miejskich. – „To nie tylko zagrożenie, jak postrzegają niektórzy, ale to także szansa na rozwój, na powstawanie nowych miejsc pracy na terenach wiejskich, np. poprzez zapotrzebowanie na nowe usługi” – powiedział minister. – „Naszym głównym celem jest tworzenie możliwości dla wzrostu dochodów mieszkańców wsi” – mówił szef resortu.

Ten cel jest realizowany za pomocą celów szczegółowych: zwiększania dochodowości w produkcji rolnej i rybackiej, poprawę warunków życia na wsi, rozwój infrastruktury, ochronę środowiska, rozwój przedsiębiorczości i pozarolniczych miejsc pracy oraz aktywnego społeczeństwa.

– „Niezwykle istotne jest także to, aby młodzi ludzie przejmujący gospodarstwa po rodzicach dysponowali coraz większą, nowoczesną wiedzą, która jest niezbędna we współczesnym rolnictwie” – podkreślił minister.

Osobnym punktem programu było spotkanie dotyczące systemu wspomagania decyzji w produkcji roślinnej, który jest tworzony przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego z zaangażowaniem gospodarstw demonstracyjnych, w których zlokalizowanych jest 38 stacji meteorologicznych analizujących warunki pogodowe województwa. Właściciele gospodarstw w obecności ministra i wojewody otrzymali certyfikaty potwierdzające obecność w sieci gospodarstw demonstracyjnych.

Dopełnieniem spotkania w Urzędzie Wojewódzkim była prezentacja połączona z degustacją produktów wytworzonych przez rolników funkcjonujących w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego, tworzących wspólnie innowacyjną inicjatywę sprzedażową „Wiejska e-skrzynka” (więcej na str. 6).

dr inż. Ryszard Kamiński
fot. M. Zwiewka

Minister wysoko ocenił pracę zespołu opracowującego diagnozę w Kujawsko-Pomorskiem

Wręczenie certyfikatów gospodarstw demonstracyjnych

Toruń
2 kwietnia

Bydgoszcz
8 kwietnia

Wiejska e-skrzynka

Wiejska e-skrzynka skupia lokalnych producentów żywności z województwa kujawsko-pomorskiego, m.in. rolników prowadzących Rolniczy Handel Detaliczny (RHD), działalność Marginalną Lokalną Ograniczoną (MLO), gospodarstwa ekologiczne i pasieczne.

Inicjatorem i liderem stworzonej Grupy Operacyjnej jest Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. W celu testowania różnych modeli sprzedaży żywności jej wytwórcy, Ośrodek oraz Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy, korzystając z działania „Współpraca”, stworzyli konsorcjum. Projekt będzie realizowany w przyszłym roku, dzięki niemu powstanie m.in. platforma internetowa, sklepy przyzagrodowe, a potencjalny konsument będzie miał możliwość wybrania dogodnej formy zakupu.

Wielka premiera

Grupa Operacyjna po nawiązaniu współpracy już teraz stara się promować swoją działalność. 2 kwietnia w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu po raz pierwszy producenci wiejskiej e-skrzynki zaprezentowali się jako grupa. Razem, ale różnorodnie – podczas degustacji pracownicy urzędu mieli okazję spróbować wyśmienitych serów, wędlin, miodów, przetworów owocowo-warzywnych. Przy okazji mogli dowiedzieć się, w jaki sposób żywność ta jest wytwarzana. Każdy produkt z naszej wiejskiej e-skrzynki ma swoją historię związaną z miejscem i ludźmi, którzy go wytwarzają. Poza degustacją istniała możliwość zakupu oraz zbierane były zamówienia, których realizacja miała się odbyć tuż przed Świątami Wielkanocnymi. Inicjatywa spotkała się z dużym zainteresowaniem, wielu uczestników wyrażało chęć systematycznego zaopatrywania się w wybrane produkty poprzez stworzoną w przyszłości platformę.

Beata Chelminiak i Wioleta Szynalska prezentują baner wiejskiej e-skrzynki

Wśród zainteresowanych zakupem minister Jan Krzysztof Ardanowski

Po raz pierwszy w Bydgoszczy

8 kwietnia producenci z wiejskiej e-skrzynki zaprezentowali się w Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy. Wytwórcy, w tym rolnicy produkujący żywność w ramach RHD, mieli znakomitą okazję zaprezentować swoje wyroby przed szerszą publicznością. Przygotowano prezentację i degustację dla uczestników konferencji dotyczącej analiz szans i zagrożeń obszarów wiejskich na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W spotkaniu uczestniczyli m.in. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jan Krzysztof Ardanowski, Wojewoda Kujawsko-Pomorski Mikołaj Bogdanowicz. Producenci po raz kolejny zebrali wiele pochlebnych ocen. Odbyła się również prezentacja dla pracowników Urzędu Wojewódzkiego. Podobnie jak w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu, była możliwość zamówienia żywności.

Zarówno dla producentów, jak i koordynatorów inicjatywy spotkania były cennym doświadczeniem, konfrontacją oczekiwań ze strony konsumentów z możliwościami ich spełnienia przez producentów. Jesteśmy przekonani, że jest to dobry kierunek i będziemy pracować nad tym, aby dostawy żywności były regularne.

Beata Chelminiak
fot. M. Zwiewka

Karolina Grontkowska, właścicielka Lovendy Kujawskiej

LATO na WSI

Święto Smaku i Tradycji

MINIKOWO

11-12
MAJA

Na targach:

- Plenerowa wystawa ogrodnicza
- Prysmaki kuchni Pomorza i Kujaw
- Miody i produkty pszczele
- Twórczość ludowa
- Konkursy dla publiczności i atrakcje dla dzieci

Imprezy towarzyszące:

- „Nasze Kulinarne Dziedzictwo - Smaki Regionów”
- Turniej Powiatów
- Wystawa Zwierząt Futerkowych, Drobiu Ozdobnego i Gołębi Rasowych
- Pokaz alpaka
- Krajowa Wystawa Szpiców i Psów Ras Pierwotnych
- **poLATAJ Z NAMI**
– Aeroklub Bydgoski zaprasza na:
przeloty helikopterem, do symulatora lotów i szybowca
- **Badania profilaktyczne**
– **promocja zdrowia**

Patronat honorowy

Wojewoda
Kujawsko-Pomorski

Minister
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

tel. 52 386 72 23, e-mail: lato@kpodr.pl

40. edycja Dni Otwartych Drzwi

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

DNI OTWARTYCH DRZWI
ZARZECZEWO

1-2 czerwca 2019 r.

W programie:

- doradztwo specjalistyczne
- wystawy i kiermasze
- konkursy dla wystawców i zwiedzających
- występy zespołów artystycznych
- przegląd ras psów
- wiele innych atrakcji

Patronat honorowy:

Patronat medialny:

Zapraszamy w godzinach: 10.00–17.00

Szczegółowe informacje na: www.kpodr.pl w zakładce wystawy i targi